

Universitatea „Valahia” din Târgoviște
Facultatea de Științe Politice, Litere și Comunicare
Departamentul de Litere

PROPUNERE
de acordare a Titlului de „Doctor Honoris Causa”
Domnului Prof. univ. dr. Petre Gheorghe BÂRLEA,
Universitatea „Ovidius” Constanța/Universitatea
„Valahia” din Târgoviște

A. Relevanța activității la nivel național și internațional

Domnul Prof. univ. dr. Petre Gheorghe BÂRLEA este titular la Facultatea de Litere a Universității „Ovidius” din Constanța, Departamentul de Filologie Română, Limbi Clasice și Balcanice și este profesor asociat, fost titular, la Departamentul de Litere, Facultatea de Teologie-Litere/Facultatea de Științe Umaniste/Facultatea de Științe Politice, Litere și Comunicare din cadrul Universității „Valahia” din Târgoviște. A fost șeful Catedrei de Limbi Clasice, Balcanice și Slave, precum și directorul executiv al Școlii Doctorale la Universitatea „Ovidius” din Constanța.

Absolvent al Facultății de Limbi Romanice, Clasice și Orientale a Universității din București, secția Filologie Clasică, apoi al Facultății de Filologie Modernă, secțiile română-

germană/română-franceză, cu studii complementare de italiană și de jurnalism, și-a susținut doctoratul în Lingvistică Generală și Comparată la Universitatea din București. Au urmat studiile de specializare postdoctorală și stagii de documentare (în domeniul limbajelor de specialitate, al interculturalității etc.) în SUA, Franța, Italia, Spania, Grecia, Cipru, Israel, Scoția.

Între anii 2000 și 2015 a fost profesor asociat la Universitatea din București, Facultatea de Litere. A predat limba, cultura și civilizația românească la Universitatea „Carol al IV-lea” din Praga și la Universitatea Paris IV Sorbona, în stagii de câte trei ani consecutivi. A fost *visiting professor* la patru centre universitare din SUA, apoi în Canada, Austria, Spania, Elveția.

Are ca domenii de competență limbile clasice (latină și greacă veche), limba română (pentru nativi și pentru străini), lingvistica generală și comparată, lingvistica mitologică, retorica clasică, teoria identităților culturale.

Este o autoritate recunoscută în domeniul semanticii istorice și al filosofiei limbii, fiind frecvent invitat în calitate de conferențiar, *keynote speaker*, membru în comisii de doctorat, specialist-evaluator etc. la universități și institute de cercetare, la congrese și conferințe de specialitate din țară și din străinătate.

A fost mulți ani și este și în prezent membru evaluator CNADTCU, Comisia de Filologie, evaluator în comisiile UEFISCDI pentru proiectele de cercetare științifică – domeniul „Științe Umaniste”.

A condus sau a fost senior expert în numeroase proiecte de cercetare științifică la nivel național sau internațional.

Este editorul-fondator al uneia dintre cele mai prestigioase reviste academice cu profil umanist din România – *Diversité et Identité Culturelle en Europe (DICE)* –, recunoscută ca atare în

comunitatea specialiștilor și în Bazele Internaționale de Date (BDI). Este, de asemenea, membru în colegiile științifice ale mai multor publicații periodice de nivel academic din România (*Diacronia, Studii de Știință și Cultură, Analele UOC, Limba și literatura. Perspective identitare* etc.).

Este conducător de doctorat din anul 2000. Palmaresul său, în privința lucrărilor științifice și metodice conduse la nivel de doctorat, master, licență, gradul I, ca și al comisiilor de concurs pentru posturi didactice, de cercetător științific, de abilitare etc., este impresionant. Acesta reflectă atât policalificarea inițială, cât și autoritatea profesională care a crescut continuu, în țară și în străinătate, de-a lungul unei vieți consacrate în întregime științelor cuvântului și învățământului de toate gradele:

- A avut până în prezent 65 de doctoranzi sub coordonare directă, dintre care au finalizat teza 25 (într-un ritm de cca 2,4 doctorate finalizate/an);

- A fost membru în aproape 100 (mai precis, 98) de comisii de doctorat din România, Elveția, Franța, Republica Moldova etc.;

- A fost membru în peste 88 de comisii de concurs pentru titularizare pe posturi didactice și de cercetare sau de abilitare academică;

- În cei 25 de ani de activitate în învățământul superior, a coordonat peste 300 de lucrări metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I, a fost președinte în alte 50 de comisii, precum și membru sau președinte în câteva zeci de comisii de gr. II sau definitivat; evident, tot de ordinul zecilor – poate chiar mai mult – sunt lucrările coordonate și comisiile de licență sau master în care a fost președinte sau membru – la Târgoviște, Constanța, București, Praga, Paris, Cleveland, Detroit, Viena etc.

Desigur, față de aceste cifre incredibile, se pune întrebarea dacă performanțele cantitative nu impietează asupra celor calitative. Cine cunoaște puterea de muncă și disciplina de fier a profesorului P. Gh. Bârlea știe că seriozitatea, conștiinciozitatea ieșită din comun, dăruirea totală – până la sacrificiul de sine – și cultul pentru lucrul bine făcut caracterizează întreaga sa activitate. Candidații de la toate nivelurile se zbat să obțină un loc pe listele Profesorului tocmai pentru că știu că lucrările lor sunt examinate cu mîgală și cu înțelegere, până la cele mai mici detalii. Rigoarea profesională, amplitudinea cunoștințelor, punctualitatea și corectitudinea în relațiile interumane, îmbinate cu tact pedagogic, uneori cu umor și ironie, sunt calitățile care l-au făcut cunoscut și solicitat peste tot în activitățile de predare, cercetare, îndrumare și evaluare.

Aceleași calități se remarcă și în lucrările științifice și didactice al Profesorului P. Gh. Bârlea. Pe lista sa de publicații apar:

- 16 cărți de autor unic, dintre care una încununată de Premiul Academiei Române, una – premiată de Ministerul Educației și Învățămîntului, iar două – de asociațiile profesionale și de creație;
- 2 cărți în colaborare (cu Roxana-Magdalena Bârlea, respectiv cu Matei Cerkez);
- 31 de volume colective coordonate, ediții de text, traduceri etc.;
- 200 articole și studii în publicații periodice de specialitate din România și din străinătate.

Realizările sale sunt consemnate în peste 60 de referințe, recenzii, interviuri, prezentări, precum și în câteva dicționare și enciclopedii importante, dintre cele recente remarcându-se *Un dicționar al scriitorilor români contemporani* (Coord. Ioan Holban), Iași, 2017, Vol. II, pp. 63-70, și *Dicționarul General*

al *Literaturii Române (DGLR)*, (Coord. Acad. Eugen Simion; autor Lucian Chișu), Ediția a II-a, București: Academia Română, Literele A/B, 2016, pp. 742-743. De asemenea, în anul 2016, i s-a consacrat un volum omagial, *In honorem P. Gh. Bârlea*, de 670 de pagini (Analele UOC Constanța, coord. Florentina Nicolae și Mioara Codleanu), un alt volum fiind în curs de pregătire la UVT Târgoviște.

B. Relevanța în cadrul Universității „Valahia” din Târgoviște

Prof. univ. dr. Petre Gheorghe Bârlea și-a început activitatea la UVT în septembrie 1992, reprezentând a doua generație de oameni ai faptelor, aceea apărută *după înființarea propriu-zisă a Universității*, prin Hotărârea Guvernului nr. 288/1.06.1992. Alături de grupul afirmat cu un an înainte, cei veniți în toamna lui 1992 au fost implicați din plin, cum se știe, în organizarea noilor structuri, în susținerea cursurilor și a noilor proiecte de dezvoltare care vor conduce la actuala configurație a instituției academice târgoviștene. În septembrie 1992, venit în universitate ca urmare a recomandării făcute de Prof. emerit Mircea T. Georgescu pe lângă Pr. Ion Stoica, cel care înființase practic, din partea Arhiepiscopiei, secția de Teologie-Litere, P. Gh. Bârlea alcătuia primul orar al profilului „Litere”, care funcționa pe atunci în structura Facultății de Științe Economice și Umaniste, impunând discipline de studiu pentru noul program, atrăgând colaboratori valoroși și pregătind terenul pentru apropiata autorizare și viitoarea acreditare.

A îndeplinit sarcinile de șef al Catedrei de Litere de la înființare acesteia (în cadrul Facultății de Teologie-Litere, apoi

al Facultății de Științe Umaniste), până în anul 2003, adică timp de 11 ani, indiferent de funcțiile de conducere pe care le-a avut ulterior. În cadrul acestei secții a organizat și primul Master de specialitate, „Limba și Literatura Română în Context European”.

A întemeiat Colegiul Universitar Pedagogic (1 oct. 1996), una dintre primele patru instituții cu acest profil din România (alături de cele din Timișoara, Constanța și Turnu-Severin). Imediat după înființare, în calitate de director, a transformat secția de institutori-învățători/educatoare în institutori-limba engleză, lucrând la noul *curriculum* cot la cot cu membrii comisiei de autorizare sosiți în instituție. Apoi a devenit membru al comisiei naționale de stabilire a programului-cadru de dezvoltare a colegiilor universitare pedagogice, creată în Ministerul Educației și Învățământului. În anul următor, a deschis și secția de institutori-limba franceză, precum și pe cea de institutori-educație muzicală. Din aceste secții s-au format mai târziu facultățile și departamentele de profil din UVT.

A fost întemeietorul incontestabil al DPPD din cadrul Universității „Valahia” din Târgoviște, într-o epocă dificilă, în care universitățile tinere erau excluse în mod sistematic din rețeaua centrelor de perfecționare profesională. Ca de obicei, și-a început activitatea de manager al DPPD ca însărcinare neremunerată, fiind numit director oficial abia mai târziu, când structura a fost separată de facultățile care gestionau și perfecționarea. A contribuit decisiv la organizarea solidă a acestei instituții, care a cunoscut o evoluție frumoasă până în prezent, sub conducerea altor directori – la fel de dedicați misiunii lor.

A fost artisanul reorganizării din temelii a Departamentului de Litere, pus pe picioare în cadrul Facultății de Științe Umaniste, cu secțiile română-engleză și română-franceză,

primul director al acestuia și întemeietorul seriei următoare de programe de master în filologie. Chiar după plecarea ca titular la UOC, a contribuit decisiv, în calitate de cadru didactic asociat al UVT, la acreditarea programelor de licență și de master, în formele actuale, pentru care a refăcut programele analitice la aproape toate disciplinele de studiu și a fost implicat direct în procesul de evaluare periodică ARACIS a diverselor forme de învățământ filologic la UVT.

A reprezentat Universitatea „Valahia” din Târgoviște la primele convenții naționale girate de Ministerul de resort pentru stabilirea strategiei comune de organizare a următoarelor programe de studiu: a) colegii universitare pedagogice; b) plan-cadru de instruire a studenților străini prin anul pregătitor de limbă, cultură și civilizație română; c) programe de filologie – nivel licență; d) programe de filologie – nivel master.

A coordonat primele volume din *Analele UVT – seria Științe Filologice*, precum și periodicul universitar *Cercetări științifice*, care reunea contribuții ale specialiștilor din întreaga universitate. Tot la UVT au apărut primele numere anuale din revista DICE, devenită ulterior publicație academică indexată BDI, de referință în domeniul științelor umaniste.

Lucrările științifice și literare publicate de colegii de la Departamentul de Litere sunt prezentate sistematic în periodicele la care dl Prof. P. Gh. Bârlea are rubrici permanente (*Litere, Târgoviștea Literară* etc.), contribuind astfel la o mai bună cunoaștere a producției academice a instituției noastre.

A coordonat volumul omagial *In honorem Florea Oprea*, 2005, consacrat primului rector al UVT, iar recent a coordonat, din însărcinarea Rectorului Călin D. Oros, realizarea volumului colectiv *Valahia 25*, editat cu ocazia împlinirii unui sfert de secol de existență a Universității târgoviștene.

A organizat primele întâlniri cultural-științifice de anvergură ale studenților și cadrelor didactice din UVT cu mari personalități ale culturii și științei românești. Erau așa-numitele „Întâlniri de Marți” (căci se desfășurau în prima zi de marți din fiecare lună a anului universitar) cu „Numărul Unu” din diverse domenii academice ale sferei umaniste: Nr. 1 în editarea cărților pentru copii – Mircea Sântimbreanu; Nr. 1 în semiotica românească – Prof. univ. dr. Marin Mincu; Nr. 1 în slavistică – Acad. Gh. Mihăilă, apoi cu Acad. Eugen Simion, pe atunci președintele Academiei Române, cu scriitorul Fănuș Neagu și cu mulți alții, de-a lungul câtorva ani buni, fără întrerupere.

A organizat zeci de sesiuni și microsesiuni științifice locale, naționale și internaționale pentru studenți și cadre didactice, pornind de la premisa că astfel trebuie puse bazele formării deprinderilor celor tineri de prezentare științifică și a cooperării cu specialiști din alte orizonturi, iar pe de altă parte, pentru o mai rapidă intrare a UVT în circuitul instituțiilor academice românești. Prin anii 2000, s-au conturat două asemenea manifestări de mare anvergură: *Diversitate și Identitate Culturală în Europa* (patru ediții, 2000-2004) și *Latinitate – Romanitate – Românită*, (16 ediții, până în prezent, 2001-2017), aceasta din urmă fiind cea mai longevivă și mai stabilă dintre manifestările științifice de profil nu numai la nivelul UVT, ci la nivel național.

A pus bazele fondului de carte al bibliotecilor de specialitate – de trei ori, în trei situații diferite – pentru secțiile și profilurile nou-create, aducând de fiecare dată sute de volume din alte instituții, pe baza relațiilor personale pe care le-a avut cu factorii decidenți.

Este membru cu state vechi al Societății de Științe Filologice din România, președinte al Filialei regionale,

membru al Societății de Studii Clasice din România, membru al REALITER – Asociația Europeană de Terminologie, membru al Asociației Internaționale a Istoriei și Teoriei Traducerilor, membru fondator al Asociației Culturale DICE etc. A fost membru al Adunării Naționale Bisericești și unul dintre cei șase membri mireni în Consiliul Național Bisericesc al BOR, timp de trei legislaturi consecutive (1992-2004).

A primit mai multe diplome și medalii pentru meritele sale științifice și didactice, inclusiv Crucea Patriarhală, de două ori, precum și titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Târgoviște.

Profesorul Petre Gheorghe Bârlea a fost deja omagiat la Universitatea „Ovidius” din Constanța, în anul 2016, printr-o sesiune festivă și printr-un masiv volum omagial (670 de pagini!) realizat de 49 de colegi din țară și din străinătate. În prezent, se află în lucru un al doilea volum similar, editat sub coordonarea colegilor de la Universitatea „Valahia” din Târgoviște. Recent, personalitatea D-lui Profesor a fost recunoscută prin includerea în lucrări de referință, precum DGLR (*Dicționarul General al Literaturii Române*), ediția a II-a, București, 2016, realizat de Academia Română și coordonat de Acad. Eugen Simion, precum și în *Un dicționar al literaturii române*, Iași, 2016, coord.: Ioan Holban. Acestea se adaugă celor peste 60 de menționări și referințe în dicționare, enciclopedii, istorii ale culturii și învățământului, reviste, volume etc.

A adus în universitate, prin relațiile oficiale și personale, savanți de talie mondială, care au ținut cursuri (uneori pe semestre întregi), conferințe, prelegeri, au preluat doctoranzi din rândurile absolvenților UVT, au îndrumat activitatea unor tinere cadre didactice de aici, au facilitat participarea la manifestări

științifice din străinătate sau au contribuit, direct ori indirect, la acreditarea unor programe de studii, la abilitarea unor conducători de doctorat etc.: Eugenio Coșeriu, Eugen Simion, Petru Cocârțeu, Sebastian Văduva, August Pust, Ralph Harley, Benjamin García Hernandez, iar mai recent, Acad. Baudouin Decharneux, Acad. Xavier Luffin, Acad. Sorin Dumitrescu, Acad. Solomon Marcus, Acad. Gheorghe Chivu, Prof. univ. dr. Alexandru Gafton ș.a. Unii dintre aceștia au fost aleși *Doctor Honoris Causa* ai Universității „Valahia” din Târgoviște. Toți au devenit susținători eficienți ai UVT în țară și în lume, prieteni devotați ai comunității academice târgoviștene.

Acum a venit rândul Domniei sale să primească Diploma și însemnele acestei demnități academice, împreună cu prețuirea și recunoștința comunității studenților și cadrelor didactice de la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, pentru cei douăzeci și cinci de ani de muncă și pasiune dăruieți acestei instituții.

Conf. univ. dr. Tomiță CIULEI,
Decanul Facultății de Științe Politice,
Litere și Comunicare

Conf. univ. dr. Raluca Felicia TOMA,
Directorul Departamentului de Litere